

Prinsjesdag 2023: de belangrijkste ontwikkelingen voor de gehandicaptenzorg voor de komende jaren

In deze notitie leest u de onderwerpen uit de Miljoenennota en de begrotingen van VWS, OCW, SZW, BZK en J&V die relevant zijn voor de gehandicaptenzorg. Hierbij ordenen we de beleidsmaatregelen naar thema's die voor onze sector van belang zijn en verwijzen, waar mogelijk, naar eerdere berichtgeving op onze website.

Bestaanszekerheid

In Den Haag is 'bestaanszekerheid' momenteel een veelbesproken onderwerp. Er worden diverse belangrijke maatregelen genomen ter ondersteuning van individuen en huishoudens. Dat vinden wij natuurlijk positief. Wat we echter missen, zijn voldoende maatregelen van het kabinet om de [bestaanszekerheid voor de aanbieders van gehandicaptenzorg te waarborgen](#).

Voor 2024 is slechts één maatregel uitgesteld; de geplande bezuiniging in verband met de meerjarenafspraken wordt met één jaar uitgesteld (zie ook paragraaf 4. Langdurige zorg). Hiermee blijft de financiële situatie van de gehandicaptenzorg zorgwekkend.

In [onze brief van begin september](#) aan de vaste Kamercommissie van VWS hebben we aangegeven wat de sector nodig heeft. De plannen die het kabinet op Prinsjesdag heeft gepresenteerd en waarvan de voor de gehandicaptensector relevante plannen hieronder toegelicht worden, laten zien dat hier nog niet aan is voldaan.

Voor de bestaanszekerheid voor mensen met een beperking zijn de volgende punten van belang:

- De uitkeringen stijgen in gelijke mate mee met het minimumloon doordat de dubbele heffingskorting in de bijstand in 2024 niet wordt afgebouwd.
- Het tijdelijke noodfonds Energie wordt komende winter opnieuw opengesteld. Huishoudens met een inkomen onder het bijstandsniveau krijgen de komende jaren een tegemoetkoming via hun gemeente. Deze tegemoetkoming telt niet mee bij het verzamelinkomen en heeft dus geen consequenties voor de hoogte van de toeslagen.
- De verlaging van de jonggehandicaptenkorting die per 2024 stond gepland, is geschrapt.

1. Arbeidsmarkt, opleiden en ontwikkelen

Arbeidsmarkt

Het kabinet stelt geen extra (OVA) middelen beschikbaar voor het verkleinen van de loonkloof van de zorg t.o.v. andere sectoren. Dat blijft een belangrijk [lobbypunt voor de VGN](#). Ook verder zien we rondom de arbeidsmarkt veelal een samenvatting van al lopend beleid. Er zijn geen nieuwe plannen, ook niet als het om de knellende arbeidsmarkt gaat.

De vraag naar zorg neemt toe, maar het aantal zorgmedewerkers stijgt niet even hard mee. In de begroting van VWS is aandacht voor 'een beperking van de zorgvraag en een arbeidsmarkt in zorg en welzijn waarbinnen met een minder grote stijging van zorgverleners aan de toekomstige zorgvraag voldaan kan worden'. De TAZ (Toekomstigbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn) wordt gezien als het voertuig dat

de zorg in beweging moet krijgen. Het is jammer dat dit voertuig zich met vierkante wielen op een hobbelige weg moet begeven. Hoe de route naar flexibele zorg en flexibele arbeid eruitziet of welke aanpak de hoge PNIL (Personeel Niet in Loondienst) vermindert, is niet te lezen. Wel algemene opmerkingen over de toekomstagenda 'Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking' waar VWS voornemens is 'de vernieuwingen beter te faciliteren, samenwerking te stimuleren en implementatie te versnellen'.

Net als vorig jaar bevat de arbeidsmarktparagraaf voor de gehandicaptenzorg daarmee té weinig concrete aanknopingspunten. Wederom is dit een gemiste kans.

Dit zijn de weinige, wel concrete toezeggingen:

- De inzet van technologie en het mede daardoor anders gaan werken ziet het Kabinet als een belangrijke en tevens noodzakelijke ontwikkeling. Het ministerie van VWS schetst de inzet van digitale en hybride zorg als een belangrijke pijler. Onder meer voor het realiseren van arbeidsbesparing, het vergroten van zelfredzaamheid van cliënten en het ontlasten van de mantelzorger. Binnen het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ) worden middelen beschikbaar gesteld om innovatie in zorg en ondersteuning een verdere impuls te geven. Voor 2024 komt hiervoor de TZA-subsidieregeling innovatie.
- Voor de uitvoering van de [Toekomstagenda 'Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking'](#) is in 2024 € 11,9 miljoen beschikbaar. Ook worden de pilots gespecialiseerde cliëntondersteuning geborgd (€ 18 miljoen). Daarnaast is € 1,5 miljoen gereserveerd voor kleinere subsidie-initiatieven.
- Met een subsidie aan de [Stichting Het Potentieel Pakken](#) (€ 7,2 miljoen over de projectperiode 2021-2024) geeft VWS een impuls aan het arbeidsaanbod door contractuitbreiding.
- Om zeggenschap van zorgprofessionals in hun werk te bevorderen, is [Subsidieregeling Veerkracht en Zeggenschap](#) tot en met 2025 verlengd. Ook wordt de monitor Zeggenschap van 2023 – 2028 bekostigd.
- Om te bevorderen dat buitenslands gediplomeerde zorgverleners sneller instromen in de arbeidsmarkt wordt per 1 januari 2024 de Algemene Kennis & Vaardighedentoets (AKV-toets) afgeschaft en vervangen door taalcertificaten, die aantonen dat aanvragers de Nederlandse taalvaardigheid en Engelse leesvaardigheid op het juiste niveau beheersen. Deze AKV-toets is onderdeel van de BIG-toelatingsprocedure voor buitenslands gediplomeerden. Hiermee wordt vanaf 2024 de procedure versneld, omdat de aanvragers minder toetsen hoeven af te leggen.
- Voor het vergroten van kennis en bekendheid bij patiënten en zorgprofessionals rondom digitale/hybride zorg en voor het verbeteren van digitale vaardigheden en gezondheidsvaardigheden van patiënten is een incidenteel budget beschikbaar van € 2,9 miljoen in 2024 aflopend tot jaarlijks € 2,6 miljoen in 2025-2026.
- Voor de financiering van de opleiding voor forensische artsen is in 2024 € 5,9 miljoen beschikbaar. Dit is inclusief de uitbreiding van de opleiding als gevolg van een acuut tekort aan forensisch artsen. De komende jaren wordt de opleiding verder uitgebreid.
- VWS zet via subsidie in op regionale aanpak van en samenwerking rond arbeidsmarktvragestukken.

Arbeidsverhoudingen

Het Kabinet wil de zekerheid van werkenden vergroten door in te zetten op de vermindering van flexibilisering en het vergroten van duurzame arbeidsrelaties. Dit betekent onder andere het afschaffen van nul-urencontracten en het vervangen ervan door een basiscontract met meer rooster- en inkomenszekerheid.

Daarnaast neemt het Kabinet, via het Ministerie van SZW, verschillende maatregelen om de zekerheid van zelfstandigen te vergroten en om schijnzelfstandigheid tegen te gaan, waaronder:

- De invoering van een verplichte, publiek toegankelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen

- Het verder afbouwen van de zelfstandigenaftrek om een gelijk speelveld te creëren tussen werknemers en zelfstandigen
- Het verduidelijken van de regels over wanneer iemand in dienst is of als zelfstandige werkt
- Het benoemen van meer heldere criteria over wanneer sprake is van gezag en inbedding in een organisatie
- Het voorbereiden van wetgeving die het makkelijker moet maken voor een werkende om een arbeidsovereenkomst op te eisen, wanneer de werkende werkt onder een bepaald uurtarief
- Het voornemen om handhaving op schijnzelfstandigheid te versterken en te verbeteren door het handhavingsmoratorium op te heffen.

Ten slotte geeft het kabinet aan dat de regels rond de WW-premiedifferentiatie bij overwerk door werknemers met een vast contract een aanpassing verdienen. De bedoeling is dat werkgevers minder vaak achteraf te maken krijgen met de hogere WW-premies als er gemiddeld over het hele jaar meer is overgewerkt dan 30% van de contracturen.

Opleiden en ontwikkelen

Maatregel vanuit het ministerie van OCW:

- In 2024 zal de Subsidieregeling praktijkleren worden voortgezet. Ten opzichte van 2023 is er tijdelijk een lichte toename in het bedrag dat beschikbaar is voor de Subsidieregeling praktijkleren tot en met 2026. Dit wordt gedaan om een daling in het subsidiebedrag per leerplaats - als gevolg van overvraging door het groeiende aantal BBL-studenten (Beroeps Begeleidende Leerweg) - te beperken.

Maatregel vanuit het ministerie SZW:

- In 2024 wordt de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg 2024 gecontinueerd. Werkzoekenden en werkenden, inclusief mensen met een beperking, kunnen via praktijkleren in het mbo bij- of omgeschoold worden ter verbetering van hun directe en duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Werkgevers komen in aanmerking voor een vergoeding (max. € 2700) voor het realiseren van de benodigde leerwerkplek. Voor het jaar 2024 is € 8,5 miljoen beschikbaar om werkgevers achteraf te vergoeden voor deze kosten.

Maatregelen vanuit het ministerie VWS:

- De subsidie voor het SectorplanPlus-TAZ wordt met een (studie)jaar verlengd naar 2023-2024, voor in totaal circa € 100 miljoen. Met deze verlenging wordt al een stap gezet richting de inhoud van het nieuwe instrumentarium door samenwerking rondom opleiden extra te stimuleren. Het nieuwe financiële instrumentarium betreft de overheveling van de middelen uit het Stagefonds Zorg naar het instrumentarium TAZ. Bij een positieve uitkomst van de lopende verkenning naar een kostendekkende vergoeding voor stagebegeleiding via een beschikbaarheidsbijdrage worden de middelen van het Stagefonds Zorg toegevoegd aan het financiële arrangement TAZ.
- Dit jaar wordt de subsidieregeling stageplaatsen zorg (Stagefonds) nog voortgezet voor het studiejaar 2023-2024 (indexatie tot € 122 miljoen).
- De transformatie naar meer passende zorg onderschrijft de noodzaak om na te denken over passende en toekomstbestendige opleiding. Hierbij zullen thema's als duurzame inzetbaarheid, generalisme, netwerkzorg en interprofessioneel samenwerken een steeds prominentere rol gaan innemen. Op dit moment wordt gesproken hoe hier verder vorm, inhoud en richting aan te gaan geven in de toekomst. De VGN neemt dit mee in de besprekingen over de actualisatie en ontwikkeling van opleidingen (mbo, hbo en wo) en bij- en nascholing (VGN-academie).

2. Inclusieve samenleving

Programma 'Onbeperkt meedoen'/coördinatie implementatie VN-verdrag handicap

Als verantwoordelijk ministerie voor de coördinatie van het VN-verdrag handicap meldt VWS dat het in 2024 onder andere de bedoeling is om het aantal 'inclusiepacten' te laten toenemen, de digitale toegankelijkheid van producten en voorzieningen te verbeteren en de inzet van ervaringsdeskundigheid bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid rond mensen met een beperking te bevorderen. Daarnaast wordt ingegaan op de [meerjarige nationale strategie voor het VN-verdrag handicap](#) die in 2024 verder wordt uitgewerkt in interdepartementale beleidsagenda's. Voor de uitvoering van dit programma is in 2024 € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld.

Toegankelijk stemmen

In de begroting van het ministerie BZK is opgenomen dat als vervolg op het - mede door de VGN ondertekende - [Actieplan toegankelijk stemmen](#) zal worden ingezet op communicatie richting o.a. kiezers met een beperking en laaggeletterde kiezers. Ook wordt gemeld, dat er verder wordt gewerkt aan wetgeving die het mogelijk maakt om te kunnen experimenteren met hulp in het stembokje aan ook 'andere kiezers dan kiezers die vanwege hun lichamelijke gesteldheid niet zelfstandig kunnen stemmen'. Dit is iets waarvoor de [VGN](#) zich, samen met cliëntenorganisaties, al jarenlang heeft ingezet.

Participatiewet

In het najaar besluit het kabinet over de voortzetten van de programma Participatiewet in Balans. Met als doel om op korte termijn meer ruimte te bieden aan mensen met een bijstandsuitkering zoals het aanpassen van de bijverdienregeling in het wetsvoorstel Participatiewet 1^e spoor. Gevolgd door een brede herziening van de participatiewet in het tweede en derde spoor. De VGN ondersteunt de uitgangspunten uit het programma Participatiewet in Balans en het is belangrijk dat dit met kracht door het demissionaire kabinet wordt voorgezet (1^e spoor is ook niet controversieel verklaard). Verder investeert het kabinet per 2024 structureel ruim € 64 miljoen extra voor de financiering van beschutte werkplekken zodat er op korte termijn meer werkplekken komen voor mensen die niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. Dat is een goede ontwikkeling om dat zo meer mensen met een beperking vanuit onbetaalde activiteiten en werk de overstap te maken naar betaalde baan. Voor de infrastructuur van de sociale ontwikkelbedrijven is voor 2024 ruim € 63 miljoen gereserveerd.

Talentontwikkeling

De STAP-regeling wordt vanaf 2024 afgeschaft. Wel wordt de SLIM-regeling voor het midden- en kleinbedrijf tijdelijk verhoogt met € 73,7 miljoen. En voor de periode van 2024 tot 2027 komt een bedrag van € 73,5 miljoen beschikbaar voor individuele scholing van burgers. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is dat mensen met een beperking op een eenvoudige wijze hiervan gebruik kunnen maken. De ESB-regeling waaruit het [REA-college](#) wordt bekostigd wordt in 2024 verhoogd van € 14 miljoen tot € 15 miljoen. Het is positief dat dit budget wordt verhoogd zodat met mensen met een beperking die geen reguliere beroepsopleiding kunnen volgen een regulier Mbo-diploma kunnen blijven behalen.

3. Passende zorg en betaalbaarheid

Integraal Zorgakkoord

Voor 2024 wordt € 30,1 miljoen beschikbaar gesteld om de doelstellingen van het IZA te ondersteunen op het gebied van eerstelijnszorg. Tot en met 2027 wordt hier ieder jaar een extra bedrag voor vrijgemaakt (respectievelijk 31,9 miljoen, 35,3 miljoen en 20,3 miljoen). Het is op dit moment nog onduidelijk wat dit voor de gehandicaptenzorg betekent. Dit is mede afhankelijk van het plan van aanpak voor een visie op de eerstelijnszorg dat VWS met veldpartijen aan het ontwikkelen is. VGN is betrokken bij de consultatiegroep van dit project.

Hervormingsagenda Jeugd

De stukken voor Prinsjesdag bevatten wat betreft jeugd geen verrassingen. Met de Hervormingsagenda Jeugd, en ook het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, liggen er belangrijke plannen om het jeugdzorgstelsel fors te verbeteren. In juni 2023 is de [Hervormingsagenda Jeugd definitief vastgesteld](#). De agenda bestaat uit een groot pakket maatregelen die moeten leiden tot beter passende zorg voor kwetsbare jeugdigen en gezinnen en een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst. Ondanks de demissionaire status van het kabinet wil het kabinet nog betekenisvolle stappen zetten in de uitvoering van de hervormingsagenda.

Met de definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda is ook een meerjarig financieel kader vastgesteld. In 2024 worden de besparingen verzacht. Dit is ook terug te vinden in de begroting (zie bijlage 1 van de Hervormingsagenda). Deze verzachtingen voor 2024 nemen echter de zorgen t.a.v. het financiële kader niet weg. Zie het eerdere artikel '[Branches positief over Hervormingsagenda Jeugd, maar ook zorgen](#)'.

Duurzaamheid

Het kabinet heeft niks aangepast in de middelen die zij beschikbaar stellen voor verduurzaming van de zorg. Zorgbreed had het kabinet voor de jaren 2023-2026 eerder al € 42 miljoen beschikbaar gesteld. Dat is volstrekt onvoldoende, voor [verduurzaming van zorgvastgoed zijn veel meer middelen](#) nodig. De VGN blijft zich inzetten voor adequate financiering en bekostiging van het verduurzamen van gebouwen.

4. Langdurige zorg

Kennis, informatie en innovatiebeleid

Kennis, informatie en innovatiebeleid dragen bij aan juiste, passende en efficiënte zorg. In 2024 is hiervoor € 27,6 miljoen beschikbaar. Het doel is om de kwaliteit van de geboden zorg te verbeteren door continu het kennisniveau bij zorgverleners en cliënten te vergroten. In 2024 wordt de ontwikkeling van passende zorg in de Wlz verder geïntensiveerd. Tevens wordt eraan gewerkt om het inzicht in de effectiviteit en doelmatigheid van de geleverde zorg te vergroten, sturingsmogelijkheden op effectieve zorg te ontwikkelen en transparantie over kwaliteit en leren van elkaar te verbeteren. Daarnaast is € 2,4 miljoen gereserveerd voor een subsidie voor het begeleiden van budgethouders met een persoonsgebonden budget.

Het ministerie van VWS continueert haar inzet voor verbetering van de kennisinfrastructuur in de langdurige zorg. In 2024 wordt de ontwikkeling van passende zorg in de Wlz geïntensiveerd. Een belangrijk onderdeel hiervan vormt het stimuleren van verdere kennisontwikkeling, namelijk de volgende tranche van het ZonMw kennisprogramma Gewoon Bijzonder en van het ZonMw Programma Langdurige zorg. Ook wordt geïnvesteerd in het beter toegankelijk maken van de momenteel zeer versnipperde kennis over werkende interventies. De VGN vindt het van belang dat de kennisinfrastructuur op deze wijze wordt verstevigd en blijft daarbij vragen voor een goede aansluiting bij het eigen karakter van de gehandicaptenzorg.

Bezuiniging in verband met de meerjarenafspraken voor 1 jaar opgeschort

In de begroting van VWS is ten opzichte van de aangekondigde maatregelen uit het coalitieakkoord voor de gehandicaptenzorg op 1 onderdeel tijdelijke verlichting te zien: de bezuiniging in verband met de meerjarenafspraken wordt met een jaar uitgesteld. Deze geplande korting van € 125 miljoen Wlz breed (voor de GHZ € 43 mln) gaat in 2024 niet door. Deze bezuiniging blijft vanaf 2025 wel in volle omvang bestaan op de Rijksbegroting.

Ook de geplande bezuiniging op behandeling per 2025 blijft in de planning staan net als de NHC-bezuiniging vanaf 2024. Het aangepaste beeld van de kortingen is nu als volgt:

Maatregel	korting 2024	korting 2025	korting 2026 en verder
Meerjarig contracteren	Vervallen (was -43 mln)	-86 mln	-51 mln
Aanpassing NHC	-40 mln	-40 mln	-40 mln
Overheveling behandeling		-66 mln	-66 mln
Totaal	-40 mln	-192 mln	-157 mln

Verder:

- wordt de regeling die EMB-scholen (€ 5 miljoen per jaar) helpt om snel en effectief zorg te organiseren in de klassen met leerlingen met een EMB verlengd voor de jaren 2024 tot en met 2026. Dit ter overbrugging naar een structurele oplossing.
- wordt bevestigd dat ook in 2024 voor VG7 € 40 miljoen beschikbaar is waarmee zorgkantoren hogere zorginkooperpercentages hanteren voor dit profiel.
- worden middelen van de ZvW overgeheveld naar de Wlz in verband met paramedische zorg aan thuiswonende Wlz-cliënten en cliënten met verblijf zonder behandeling. Die groep ontvangt hun paramedische zorg voornamelijk uit de Zvw. Dit terwijl een deel van hen volgens de wettelijke aanspraak hun paramedische zorg vanuit Wlz zou moeten krijgen. Medio 2023 zal de NZa zorgkantoren stimuleren te communiceren naar zorgaanbieders dat zij volgens de wettelijke aanspraak dienen te werken. De verwachting is dat dit op den duur tot een meevaller in de Zvw en een tegenvaller in de Wlz zal leiden. Met deze mutatie wordt de meevaller in de Zvw overgeheveld naar de Wlz.

Infectiepreventie

VWS noemt als beleidsprioriteit dat de Langdurige zorg zich moet voorbereiden op (pandemische) uitbraken van infectieziekten. Bijvoorbeeld door het versterken van hygiëne en infectiepreventie in de gehandicaptenzorg. Daarom investeert VWS onder meer in monitoring en surveillance met als doel het versterken van inzicht in ontwikkelingen. Ook werkt VWS aan het goed inrichten van coördinatiestructuren in de langdurige zorg.

VWS stelt € 2,4 miljoen beschikbaar om de hygiëne en infectiepreventie in de langdurige zorg te verbeteren. Deze middelen worden ingezet om normstelling rondom hygiëne en infectiepreventie te bevorderen en algemene kennis te vergroten middels bijeenkomsten. Daarnaast wordt gestimuleerd dat informatiemateriaal ook toepasbaar wordt gemaakt voor de zorg thuis en dat aandacht wordt besteed aan het opleiden van infectiedeskundigen. Tenslotte zijn er middelen beschikbaar voor kwaliteitskaders en wordt extra ingezet op ondersteuningsprogramma's rondom hygiëne en infectiepreventie in de langdurige zorg.

De VGN bespreekt met VWS hoe dit samenhangt met de ijklijn naar Wlz: Pandemic preparedness audits en de kasschuif pandemic preparedness audits die in de langdurige zorg zijn opgenomen.

5. Administratieve lasten/(ont)regel de zorg

We missen in de VWS-begroting 2024 een serieuze inzet op het ontregelen van de zorg. Het is een onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd, maar ook in 2024 is er vooral sprake van overleg en voorstellen, terwijl deze problematiek al sinds 2015 bestaat. Hoewel we dit als VGN vaak hebben aangekaart, en ook de Tweede Kamer hier om vraagt ontbreken ook in 2024 weer serieuze plannen om hier iets aan te doen. Er zijn verder geen concrete voorstellen voor de standaardisatie in het sociaal domein en de deregulering van de administratief zeer belastende Wet Zorg en dwang gaat nog jaren duren.

6. Forensische zorg

Forensische zorg is geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en verstandelijk gehandicaptenzorg die onderdeel is van een (voorwaardelijke) straf of maatregel. Er zijn ongeveer 20 VGN leden die forensische zorg bieden, variërend van ambulante forensische begeleiding tot tbs.

Op het terrein van de forensische zorg bevat de Rijksbegroting vooral continuering van bestaand beleid. Voor ontwikkelingen binnen de forensische zorg wordt voortgebouwd op de in 2021 gemaakte bestuurlijke afspraken. Specifieke aandacht gaat uit naar een toekomstverkenning voor de forensische zorg. Daarnaast wordt specifiek benoemd dat het ministerie van J&V ook in 2024 investeert in de samenwerking tussen zorg-, ondersteunings- en veiligheidsdomein, onder meer om ervoor te zorgen dat personen met verward gedrag passende zorg en ondersteuning krijgen (geen bedrag aan gekoppeld). In de jeugdbescherming wordt € 50 miljoen structureel geïnvesteerd in werkdrukverlaging, kwaliteitsverbetering en betere rechtsbescherming van kinderen en gezinnen. Wat betreft forensische capaciteit houdt het Ministerie rekening met een lichte stijging van de capaciteit in de tbs (van 1.660 naar 1.719 plaatsen) en ambulante forensische zorg (van € 157,3 miljoen naar € 161 miljoen). Voor de overige intramurale capaciteit wordt uitgegaan van een lichte daling (van € 3.108 miljoen naar € 3.070 miljoen).

7. Digitalisering en technologie

Het ministerie van VWS zet in op digitalisering als onderdeel van passende zorg. In grote lijnen borduurt VWS voort op de reeds uitgezette lijnen, gericht op veilig en verantwoord gebruik van informatie, creëren en bevorderen van interoperabiliteit en het creëren van kaders voor verantwoord hergebruik van gegevens. Belangrijke leidraad daarin is de [Nationale Visie en Strategie op het gezondheidsinformatiestelsel](#) (NVS), die afgelopen voorjaar is vastgesteld in het Informatieberaad Zorg.

Deze visie heeft betrekking op alle domeinen van VWS: Wlz, Zvw, Wmo en Jeugdwet. Om digitalisering te versnellen versterkt VWS de inzet op standaardisatie en informatiebeveiliging. Dit vertaalt zich onder meer in een extra middelen voor Nictiz ten behoeve van standaardisatie in de zorg en informatiebeveiliging middels subsidies voor Z-CERT en de implementatie van Europese richtlijnen als [EHDS](#) (European Health Data Space), [NIB2](#) (Netwerk en Informatie Beveiliging) en [CER](#) (Critical Entities Resilience). Daarnaast worden er middelen beschikbaar gesteld voor onder meer het implementeren van de Wegiz, de ToegangVerleningsService (TVS), AI-toepassingen in de zorg, betere beschikbaarheid van gegevens in geval van spoedeisende zorg en het ontsluiten van zorginformatie voor de cliënten of burger middels het [PGO](#) (Persoonlijke GezondheidsOmgeving). Het programma [Medicatieoverdracht in de keten](#) wordt gecontinueerd.